

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Vízvári László

A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P
----

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2010. szeptember 17.

II. sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
  - Megfelelt: 51 - 100 pont
  - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. Párosítsa az alábbi latin kifejezéseket magyar megfelelőjükkel! Írja a sorszám mellé a helyes betűjelet! **3 pont**

1. superior	A. központi
2. periferialis	B. lefelé
3. posterior	C. hasi irányú
4. ventrális	D. felfelé
5. centralis	E. környéki
6. inferior	F. hátul lévő

1.: ... *D*... 2.: ... *E*... 3.: ... *F* ... 4.: ... *C* ... 5.: ... *A*... 6.: ... *B* ...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

2. Húzza alá a gátorüregben (mediastinum) elhelyezkedő szerveket! **3 pont**

- <u>szív</u>	- <u>nyelőcső</u>
- tüdők	- <u>fő nyirokér</u>
- máj	- <u>bolygóideg (nervus vagus)</u>
- <u>aortaív ágai</u>	- <u>csecsemőmirigy</u>
- hörgők	- pajzsmirigy

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

3.* Sorolja fel a trombózis kialakulásában szerepet játszó tényezőket! Írjon hármat /3/! **3 pont**

- *az érbelhártya sérülése*
- *a keringés lassulása*
- *a vér összetételének megváltozása*
- *nyirokcsomó kompressziós hatása*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Nevezze meg az agykoponya csontjait magyarul!

5 pont

- *homlokcsont*
- *falcsont*
- *ékcson*
- *halántékcson*
- *nyakszirtcsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5.* Ismertesse a csonthártya (periosteum) feladatát!
Írjon kettőt /2/!

2 pont

- *biztosítja a csont vér- és idegellátását*
- *biztosítja a csont vastagságbeli növekedését*
- *elősegíti a törés utáni gyógyulást*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. Húzza alá az anyagcserezavar miatt kialakuló mozgásszervi betegségeket!

3 pont

- ferdenyak
- köszvény
- nyitott gerinc
- angolkór
- csontvelőgyulladás
- csonttritkulás

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén a megoldás érvénytelen!)

7. Határozza meg a vércsoportot az alábbi táblázat szerint! 4 pont

Vörösvérttestben található agglutinogén	A szérumban található agglutinin	Vércsoport neve
-	anti-A, anti-B	<i>0</i>
A, B	-	<i>AB</i>
A	anti-B	<i>A</i>
B	anti-A	<i>B</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. **Ismertesse az orr-garat mandula feladatát!** **2 pont**

- *helyi védekezés*
- *immunvédekezés a lymphocita-termelés révén*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9. **Ismertesse a szívizomelhalást (infarctus myocardii) a megadott szempontok szerint!** **5 pont**

A. Lényege és oka: *coronariaág (végartéria) elzáródása thrombus miatt*

B. A fájdalom helye: *a szegycsont mögött*

C. A fájdalom jellege: *szorító, markoló érzés*

D. A fájdalom kisugárzása: *- nyak bal oldala*
- bal váll, bal kar
- lapockák közé
- gyomorgödörbe

(Helyes válasz esetén az „A” részre: 2 pont; a „B” és „C” részre: 0,5-0,5 pont; a „D” részre: 2 pont adható!)

10. **Sorolja fel a gége porcait!** **2 pont**

- *pajzsporc*
- *gyűrűporc*
- *kannaporc*
- *gégefedő*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

11. **Ismertesse a légzés élettani szabályozásának módjait!** **2 pont**

- *idegi szabályozás*
- *kémiai szabályozás*
- *reflexes szabályozás*
- *központi idegrendszeri szabályozás*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

12. Párosítsa a betegségeket tüneteikkel!

4 pont

Írja a betegségek mellé a pontozott vonalra a tünetek számait!

1. hosszan elnyúló, sípoló kilégzés	3. levertség, fáradékonyság
2. véres köpet	4. üvegszerű, tapadós köpet

Tüdőasztma: ...*1, 4*...

Tuberkulózis: ...*2, 3*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Húzza alá a felsorolásból az emésztőrendszer középső szakaszának részeit!

2 pont

- végbél
- csípőbél
- szájüreg
- gyomor
- patkóbél
- vastagbél
- nyelőcső
- éhbél
- garat

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

14. Párosítsa az alábbi tápanyagokat és az őket bontó enzimeket! Írja a sorszám mellé a megfelelő betűjelet!

2 pont

1. fehérjék	A. kollagenáz, elasztáz
2. szénhidrátok	B. lipáz
3. zsírok	C. tripszin
4. kötőszöveti rostok	D. amiláz

1.- ...*C*...   2.- ...*D*...   3.- ...*B*...   4.- ...*A*...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

15.* Soroljon fel négyet /4/ a mechanikus ileus (bélelzáródás) kiváltó okai közül! 2 pont

- *gyulladás*
- *összenövés*
- *daganat*
- *idegen test*
- *kizáródott sérv*
- *bélcsavarodás*
- *bélbetüremkedés*
- *epekő*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

16.* Nevezzen meg három /3/ kiválasztást végző szervet! 3 pont

- *tüdő*
- *vesék*
- *bőr*
- *belek*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Határozza meg az alábbi fogalmak lényegét! 3 pont

Nephron: ...*a vese működési egysége...*

Elsődleges vizelet: ...*a vérplazma finom szűrlete...*

Homeosztázis: ...*a szervezet belső egyensúlya...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.* Soroljon fel a veseeredetű (renalis) akut urémia okai közül ötöt /5/! 5 pont

- *terhességi vesebaj (toxaemia)*
- *glomerulonephritis acuta*
- *nehézfémcsók*
- *gombamérgezés*
- *vércsoport összeférhetlenség*
- *görcsös állapot (lázás eclampsia)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. **Ismertesse a méh (uterus) részeit, elhelyezkedését!** 2 pont

Részei: - *méhfenék*
- *méhtest*
- *méhnyak*

Elhelyezkedése:

- *a kismedence közepén a hólyag és a végbél között található*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

20. **Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!** 5 pont

Hová nyílik a Bartholin-mirigy kivezető csöve?

- *a hüvelybe*

Mely szerv biztosítja a petesejt továbbítását a méh felé?

- *a petevezeték*

Mi borítja a méh falának belső rétegét?

- *méhnyálkahártya*

Hol termelődik a progeszteron?

- *a petefészekben*

Hogy nevezzük a méh izomzatának jóindulatú daganatát?

- *mióma*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.* **Határozza meg a herevízsérv (hydrocele testis) fogalmát, tüneteit, kezelését!** 2 pont

Fogalma:

a herezacskóban folyadék halmozódik fel

Tünete: Írjon kettőt /2/!

- *megnövekszik a herezacskó*

- *nyomásérzékenység*

- *esetenként fájdalom*

Kezelése:

- *sebészi (folyadék leszívása)*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

22. Sorolja fel a mellékvese velőállományának hormonjait! 2 pont

- *adrenalin*
- *noradrenalin*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Ismertesse a calcitonin hatását! 2 pont

- *gátolja a Ca csontokból való felszabadulását*
- *megakadályozza a vérben a magas Ca-szint kialakulását*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.* Ismertesse a tetánia kialakulásának okait, tüneteit, kezelését! 3 pont

Oka:

- *a vérszérum Ca-szintjének csökkenése*
- *a mellékpajzsmirigy csökkent működése*

Tünetei: Írjon hármat /3/!

- *kéz- és lábujjak zsibbadása*
- *őzfej kéztartás*
- *„ördögi vigyor” - mimikai izmok görcse*
- *szapora szív működés*
- *gégeizmok görcse*

Kezelése:

Ca-injekció adása intravénásan

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

25. Írja le az alábbi orvosi kifejezések magyar megfelelőjét! 4 pont

- paralízis: *izomerő kiesése, bénulás*
- afázia: *beszédzavar*
- tremor: *remegés, akarattól független mozgás*
- hipokinézis: *kórosan csökkent mozgástevékenység*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

26.* **Jellemezze röviden a neuroglia szövetet az alábbi szempontok szerint!**

3 pont

Fogalma:

az idegrendszer támasztószöve

Feladata:

gátat képez a véráram és az idegszövet határán

Jellemzője:

a vérből bizonyos létfontosságú anyagokat - oxigént, vizet, cukrot - enged át

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

27. **Húzza alá a koponyaűri nyomásfokozódás tüneteit!**

2 pont

- csillapíthatatlan fejfájás
- láz
- sugárhányás
- látási zavarok
- csillapíthatatlan köhögés
- szédülés

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

28. **Sorolja fel a külsőfül és a középfül részeit!**

3 pont

Külső fül:

- *fülkagyló*
- *külső hallójárat*
- *dobhártya*

Középfül:

- *dobüreg*
- *hallócsontok*
- *fülkürt*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

29. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**5 pont**

Hol van az éleslátás helye az ideghártyán?

...a sárgafolton...

Mit érzékelnek az ideghártya csapok nevű receptorai?

...a színeket...

Mit érzékelnek az ideghártya pálcikák nevű receptorai?

...a fényt...

Mely területen nem található sem csapok, sem pálcikák az ideghártyán?

...a vakfolton...

Hol található a pupilla?

...a szivárványhártya közepén...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

30. Nevezze meg tüneteit alapján az érzékszervek betegségeit! 2 pont
Válaszát írja a pontozott vonalra!

- a szem belső nyomása kórosan emelkedett
- látásélesség romlása
- látótérkiesés
- fejfájás

...zöldhályog / glaucoma...

- forgó jellegű szédülés
- hányinger, hányás
- spontán nystagmus
- nagyfokú halláscsökkenés

*...belső fül gyulladása
(vagy Meniére-betegség)...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

31. Határozza meg elsősegélynyújtáskor a sérült fektetési módját az alábbi állapotokban! **3 pont**

Eszméletlenség: *...stabil oldalfektetés...*

Klinikai halál (újraélesztéskor): *...kemény alapon hanyatt fektetve...*

Hasi sérülés: *...hanyatt fektetve, lábakat térdben felhúzva...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

32. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! **2 pont**

Hogy nevezzük a szív középső rétegét?

- *szívizom*

Melyik szívüregbe ömlik a szív saját gyűjtőere (sinus coronarius)?

- *jobb pitvar*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

33.* Soroljon fel hat /6/ tünetet, melynek alapján a sérültnél belső vérzésre gondol! **3 pont**

- *hűvös, nyirkos bőr*
- *sápadt, hamuszürke arcszín*
- *szapora pulzus*
- *fájdalom*
- *szomjúságérzés*
- *zavartság, nyugtalanság*
- *vérzés valamely testnyílásból*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

34.* Írjon le a végtagtörés szövődményei közül kettőt /2/! **2 pont**

- *erek sérülése*
- *idegek sérülése*
- *vérömleny*
- *fertőzés*
- *sokk*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)